

๗๗ ๓๔ ฉบับที่ 122๔

มติชน

วันศุกร์ที่ 2 กันยายน พุทธศักราช 2554

หน้า 10

ตะกั่ว หลายคนรู้จักกันดีว่าเป็นธาตุโลหะหนักสีเทาเงิน หรือแกมน้ำเงิน นิยมใช้ในวัตถุดับอุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งแบตเตอรี่ โลหะบัดกรี อเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมสี หรือใช้เคลือบภาชนะ แต่รู้หรือไม่ว่า จากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความละเลยไม่ใส่ใจของมนุษย์ สารตะกั่วได้กลายเป็นสารพิษที่ส่งผลร้ายแรงไปยังทุกคน ไม่เว้นแม้แต่เด็กน้อยตาต้าๆ

เราสามารถรับสารตะกั่วได้ทั้งทางเดินอาหารจากการปนเปื้อนในอาหาร และน้ำดื่ม ทางผิวหนัง การหายใจ และยังสามารถถ่ายทอดจากแม่สู่ลูกในครรภ์ผ่านสายรก โดยหากสะสมในร่างกายจะก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง และจะแสดงอาการออกมาทีละน้อย ทั้งเบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องผูก ปวดท้องรุนแรง กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนแรง หากได้รับการสะสมเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดอัมพาตที่กล้ามเนื้อ ในรายที่ได้รับพิษปริมาณสูงอย่างเฉียบพลันอาจถึงขั้นเสียชีวิต เป็นส่วนหนึ่งของความรู้พื้นฐานที่ **พญ.นัยนา ณีชนะนันท์** กุมารแพทย์สถาบันสุขภาพเด็กแห่ง ชาติมหาราชินี (รพ.เด็ก) ให้ไว้ในกิจกรรม Building healthy kids ดูแลสิ่งแวดล้อมให้ปลอดสารพิษ สร้างคุณภาพชีวิตและอนาคตเด็กไทย ผ่านโครงการรณรงค์ป้องกันภัย อาหารปนเปื้อนสารตะกั่ว ที่ รพ.เด็ก เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

แสดงให้เห็นว่า สารตะกั่วย่อมเป็นสารพิษที่ควรหลีกเลี่ยง พญ.นัยนา ในฐานะหัวหน้าโครงการรณรงค์ป้องกันภัย อาหารปนเปื้อนสารตะกั่ว อธิบายว่า สารตะกั่ว จัดเป็นสารพิษที่ก่ออันตรายกับทุกคน โดยเฉพาะเด็กๆ เนื่องจากร่างกายเด็กจะดูดซึมสารตะกั่วจากทางเดินอาหารได้ถึงร้อยละ 30-75 ขณะที่ผู้ใหญ่จะดูดซึมร้อยละ 11 ดังนั้นในเด็ก สารตะกั่วจะไปทำลายระบบประสาทส่วนกลางและส่วนปลาย ยิ่งเด็กอายุน้อยก็จะมีการทำลายมากขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาการ ระดับไอคิว โดยพบว่าหากมีสารตะกั่วเพิ่มขึ้นทุก 10 ไมโครกรัม/เดซิลิตร จะทำให้ไอคิวลดลง 1-3 จุด

สถาบันสุขภาพเด็กฯ ได้เปิดเผยผลการสำรวจปี 2554 โดยลงพื้นที่สำรวจที่

อันตราย! ตะกั่ว : สารพิษมรณะ

พญ.นัยนา ณีชนะนันท์

ต.แม่จันทร์ ต.อุ่มผาง อ.อุ่มผาง จ.ตากสำรวจเด็กวัย 1-2 ปี 151 คน พบผู้ที่มีสารตะกั่วในเลือดเกินมาตรฐาน หรือ 10 ไมโครกรัม/เดซิลิตร มากถึงร้อยละ 60 ขณะที่มีการสำรวจบ้านพักเด็ก 57 ราย กลับพบว่าสัมพันธ์กับการบริโภคน้ำที่มีตะกั่วปนเปื้อนน้อยมาก ไม่มีนัยยะทางสถิติ ดังนั้น ในปี 2555 จะมีการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ตาก และสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค โดยจะมีการหารือถึงแนวทางในการดูแลสุขภาพของเด็กในพื้นที่ดังกล่าว และหาสาเหตุว่าน้ำที่ปนเปื้อนสารตะกั่วมาจากแหล่งใด เพื่อหาทางป้องกัน และจะมีการจัดทำแนวทางป้องกันเพื่อเป็นต้นแบบในระดับพื้นที่ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ทุกคนสามารถดูแลตัวเอง

ให้ปลอดภัยจากพิษสารตะกั่วปนเปื้อนในอาหารได้ไม่ยาก โดย

1. ผู้ที่นิยมอาหารพาสต์ฟู้ด ควรระมัดระวังไม่เหออาหารทอดร้อนๆ ลงบนกระดาษพิมพ์สี หรือกระดาษรองถาด
2. ควรเลือกใช้ภาชนะเซรามิกที่ไม่มีลวดลายด้านใน หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ ควรสังเกตว่า ลวดลายมีความเรียบเนียน เป็นเนื้อเดียวกันกับกระเบื้องหรือไม่ ทดสอบโดยเมื่อเอามือเป่าลู่ลมที่ลายจะต้องไม่สะดุดลอยนูน ถ้าสะดุดอาจมีโอกาสเสี่ยงต่อการละลายของสารตะกั่วที่ปนเปื้อนอยู่ในสีที่ใช้ทำลวดลายนั้นๆ
3. ควรหลีกเลี่ยงการใส่อาหารประเภทที่มีฤทธิ์เป็นกรด รสเปรี้ยวลงไปในภาชนะเซรามิก ที่มีลวดลายด้านใน เพราะกรดอาจละลายสีออกมาได้
4. ควรหลีกเลี่ยงการกินกล้วยเดี่ยวจากหม้อต้มที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือมีสภาพชำรุด และบัดกรีด้วยสารตะกั่ว

5. ควรหลีกเลี่ยงการดื่มกาแฟ ชา และน้ำดื่ม จากหม้อต้มกาแฟโบราณ ตู้น้ำเย็น โรงเรียนที่มีสภาพชำรุด และบัดกรีด้วยสารตะกั่ว และ
6. ไม่นำมือเข้าปาก และล้างมือทุกครั้งก่อนเตรียมและกินอาหาร

เพียงเท่านี้ก็พ้นภัยสารตะกั่วได้ไม่ยาก...

วารุณี สิทธิรังสรรค์

warunee11@yahoo.com